

รายงานนวัตกรรม

ชื่อนวัตกรรม การพัฒนาทักษะการเรียนรู้คำศัพท์ผ่านกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-based Learning) รายวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ผู้จัดทำ นางสาวนันท์วัน เกษมราช

ระยะเวลาดำเนินการ

เริ่มวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ.2568 ถึง วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ.2569

ที่มาและความสำคัญ

จากการเปลี่ยนแปลงของสังคมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน ส่งผลต่อพฤติกรรมและการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แม้เทคโนโลยีจะเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ แต่กลับพบว่าผู้เรียนบางส่วนยังขาดทักษะพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะทักษะคำศัพท์และการสื่อสาร ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร

โรงเรียนบ้านหนองเหล่า (ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) ตั้งอยู่ในชุมชนชนบทที่ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้างทั่วไป วิถีชีวิตของชุมชนมีความเรียบง่าย ผูกพันกับวัฒนธรรมท้องถิ่น อาหารพื้นบ้าน และการดำรงชีวิตแบบพอเพียง นักเรียนส่วนใหญ่มีประสบการณ์ตรงจากชีวิตประจำวัน เช่น การช่วยผู้ปกครองประกอบอาหาร การทำสัมดำ การเตรียมอาหารง่าย ๆ ภายในครอบครัว ซึ่งถือเป็นทุนทางวัฒนธรรมและแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ

ดังนั้น การพัฒนาทักษะการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษจึงควรเชื่อมโยงกับบริบทใกล้ตัวของผู้เรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจึงได้พัฒนานวัตกรรม “การพัฒนาทักษะการเรียนรู้คำศัพท์ผ่านกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning)” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยบูรณาการเนื้อหาคำศัพท์เข้ากับวิถีชีวิตของชุมชน ช่วยให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น ควบคู่กับการเปิดมุมมองสู่สากล ทำให้การเรียนรู้ภาษาอังกฤษไม่ใช่เพียงการท่องจำคำศัพท์ แต่เป็นการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงชีวิตจริง ส่งเสริมแรงจูงใจ และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างยั่งยืนโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)ได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหา โดยเฉพาะปัญหาด้านการเรียนซึ่งอาจจะส่งผลไปถึงการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ในอนาคต จึงได้มีนโยบายในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยได้มีการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ปีการศึกษา 2567

ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดย นางสาวนันทวัน เกษมราช ตำแหน่ง ครู กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ได้มีการคิดและพัฒนาารูปแบบนวัตกรรม “การพัฒนาทักษะการเรียนรู้คำศัพท์ผ่านกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-based Learning) รายวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีสอนกิจกรรมเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้คำศัพท์โดยใช้โดยวิธีสอนกิจกรรมเป็นฐานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่5 โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) ปีการศึกษา 2568
จำนวน 16 คน

เครื่องมือที่ใช้

ลำดับที่	ชื่อสื่อ-อุปกรณ์/เครื่องมือ และรายละเอียด
1	ชุดฝึกทักษะการสะกดอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษแบบ Phonics - บัตรภาพ A – Z - บัตรภาพ Phonics (Short Vowels / CVC Words) - บัตรภาพ Phonics (Long Vowels) - บัตรภาพ Phonics (Consonant Cluster) - บัตรภาพ Phonics (Digraphs / Trigraph) - แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ Short Vowels / CVC Words - แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ Long Vowels - แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ Consonant Cluster - แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ Digraphs / Trigraph
2	ชุดฝึกทักษะการพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ - นิทาน / เรื่องสั้นภาษาอังกฤษ - นิทาน / เรื่องสั้นภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมประเพณีภาคอีสาน เช่น วันเข้าพรรษา

	ประเพณีแท้เทียน เป็นต้น - Picture dictionary
3	วิดีโอที่ศึนออนไลน์ จากช่องทางต่างๆ - YouTube - TikTok
4	เกมส์การศึกษา - เกมกระดานคำศัพท์ - เกมบัตรคำ / บัตรภาพ
5	กิจกรรมการเรียนรู้
6	อื่นๆ

กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

กระบวนการ/ขั้นตอน	กิจกรรม/แนวทางการดำเนินงาน โดยสรุป
1.ขั้นวางแผน (Plan)	-ศึกษา/วิเคราะห์สภาพปัญหา -ประชุม วางแผน และออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกทักษะผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-based Learning) โดยบูรณาการกับกลุ่มสาระอื่นตามหลักสูตรสถานศึกษา -จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
2.ขั้นลงมือปฏิบัติ (Do)	-จัดกิจกรรมการเรียนรู้ -ทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนหลังกิจกรรม -บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้ -วัดผล ประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3.ขั้นตรวจสอบ (Check)	-วัดผล ประเมินผล ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของนวัตกรรม -บันทึกปัญหาที่พบพร้อมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหา
4.ขั้นปรับปรุง (Action)	-ปรับปรุง แก้ไขวิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนงาน

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การเรียนรู้หรือประสบการณ์เรียนรู้จากกิจกรรมที่เป็นแนวทางการเรียนการสอนที่หลากหลาย ความต้องการที่การเรียนรู้ของผู้เรียนจะขึ้นอยู่กับภาระบางอย่างในการทดลองและกิจกรรม ความคิดในการเรียนรู้ตามกิจกรรมนั้นมีพื้นฐานมาจากแนวคิดว่านักเรียนคือผู้เรียนที่ใช้กระบวนการคิดมากกว่าผู้ที่ได้รับข้อมูลแบบถูกกระทำ passive หากนักเรียนได้รับโอกาสในการสำรวจหรือลองมือกระทำด้วยตัวเองและมีสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสมมากที่สุด การเรียนรู้จะเกิดความสุขสนุกสนานและยั่งยืนยาวนาน (Horsburgh, 1994) ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน มีพื้นฐานมาจากการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivist Theory) ซึ่งเชื่อว่าการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจะทำให้การเรียนรู้มีความหมายและมีประสิทธิภาพมากกว่าการป้อนความรู้ให้กับผู้เรียน การเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐานจะช่วยให้ผู้เรียนกล้าลงมือปฏิบัติ กล้าคิดและกล้าแสดงออก สามารถค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ผ่านการสังเกต การทดลองและการลงมือทำ โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะแนวทางในการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐานเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางสังคมได้ (Ayotola & Isohala, 2013)

จากความหมายของการเรียนโดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน สามารถสรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ สืบค้นแสวงหาสร้างองค์ความรู้และทักษะด้วยตนเองจากการทำกิจกรรมเป็นหลัก เช่น การเล่นเกม การร้องเพลง บทบาทสมมติ กิจกรรมกลุ่ม การแสดงละคร เป็นต้นโดยผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้าเพื่อให้เด็กเรียนได้เกิดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง แต่ในการทำกิจกรรมยังมีข้อจำกัดโดยที่ครูต้องคำนึงถึงเพื่อไม่ให้เรียนเนื้อหาบ่อยเกินไปส่วนใหญ่ทำแต่กิจกรรม ควรต้องปรับให้เหมาะสมและสอดคล้องกับตัวชีวิตหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2561

กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้

- 1) ขั้นนำ ผู้สอนให้โอกาสการเรียนรู้และชี้แนะการเรียนรู้ให้กับนักเรียน
- 2) ขั้นประสบการณ์ ผู้สอนให้สถานการณ์การเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะสังเกต สำรวจ ประสบการณ์เพื่อพัฒนาความเข้าใจของตนเอง
- 3) ขั้นกิจกรรม ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมอย่างแข่งขันในกิจกรรมที่แตกต่างกัน
- 4) ขั้นสร้างความรู้ ผู้เรียนทุกคนสร้างความรู้ของตัวเองโดยขึ้นอยู่กับประสบการณ์
- 5) ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นักเรียนในกลุ่มพูดคุยร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิด
- 6) ขั้นประเมินผล เป็นการประเมินตนเอง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอน

ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้	ผลการประเมิน
1) นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้คำศัพท์ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-based Learning)	-การสังเกตพฤติกรรมระหว่างทำกิจกรรม -การประเมินผลงานจากกิจกรรม	-แบบสังเกต -แบบประเมินผลงาน	นักเรียนจำนวน 16 คนสามารถเรียนรู้และใช้คำศัพท์ได้ถูกต้อง ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70
2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น	-เปรียบเทียบผลคะแนนก่อนเรียน-หลังเรียน	-แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน -แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์	คะแนนหลังเรียนของนักเรียน 16 คนสูงกว่าก่อนเรียนร้อยละ 70

บทเรียนที่ได้รับ

1. นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้คำศัพท์ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-based Learning)
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
3. ครูผู้สอนพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และได้พัฒนาตนเองตามมาตรฐานวิชาชีพ
4. โรงเรียนได้รับการยอมรับจากชุมชนและหน่วยงานภายนอก
5. ชุมชนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ ที่ส่งผลต่อการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงคุณภาพการศึกษา

ภาพกิจกรรม

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยพัฒนาทักษะการเรียนรู้คำศัพท์ผ่านกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-based Learning) รายวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ภาพที่ 1

ภาพที่ 2

ภาพที่ 3

ภาพที่ 4

ภาพที่ 1 - 2 กิจกรรมการทบทวนความรู้เดิมของผู้เรียน ผ่านกิจกรรม What is this?
ภาพที่ 2-3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรียนรู้คำศัพท์ผ่านกิจกรรมการร้องเพลง

ภาพที่ 5

ภาพที่ 6

ภาพที่ 7

ภาพที่ 8

ภาพที่ 5-8 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ร่วมกิจกรรมเกมคำศัพท์ “ Fun with English” โดยใช้บัตรคำ และเกมกระดาน เพื่อฝึกทักษะการอ่าน การสะกด และการใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษอย่างสนุกสนาน

ภาพที่ 9

ภาพที่ 10

ภาพที่ 11

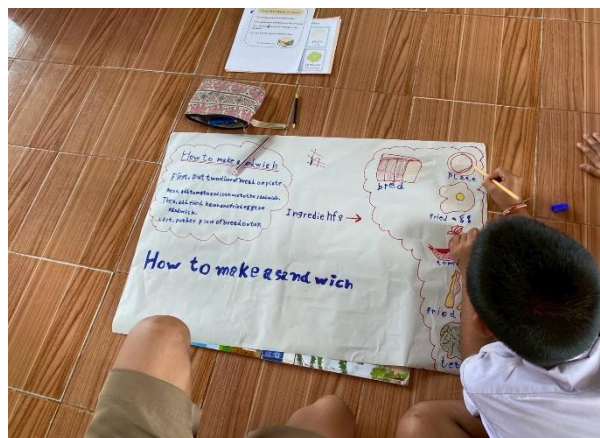
ภาพที่ 12

ภาพที่ 9-10 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ “word Building challenge” โดยแข่งขันการสะกดคำศัพท์ด้วยการเขียนบนกระดาน ฝึกทักษะการสะกดคำและการทำงานเป็นทีม ผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบกิจกรรมฐาน

ภาพที่ 11-12 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จับคู่เรียงบัตรตัวอักษรเพื่อสร้างคำศัพท์ตามโจทย์ที่กำหนด ส่งเสริมทักษะการสะกดคำและการอ่านออกเสียง และความร่วมมือกันอย่างสนุกสนาน

ภาพที่ 13

ภาพที่ 14

ภาพที่ 15

ภาพที่ 16

ภาพที่ 13-16 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ “Papaya salad or sandwich” โดยแบ่งกลุ่มศึกษาวิธีการทำ How to make papaya salad และ How to make sandwich เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างด้านวัฒนธรรมอาหารไทยและตะวันตก พร้อมฝึกใช้คำศัพท์เกี่ยวกับวัตถุดิบและขั้นตอนการทำอาหาร

*****

